

EUROPEAN COMMISSION

Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs
Single Market Enforcement
Notification of Regulatory Barriers

Pranešimas 115

Komisijos pranešimas - TRIS/(2024) 0198

Direktyva (ES) 2015/1535

Pranešimas: 2023/0675/IT

Valstybės narės (Lithuania) gautos išsamios nuomonės (6 straipsnio 2 dalies antra įtrauka, Direktyvos (ES) 2015/1535) perdavimas ši išsami nuomonė pratęsia atidėjimo periodą iki 04-06-2024.

Detailed opinion - Avis circonstancié - Ausführliche Stellungnahme - Подробно становище - Podrobné stanovisko - Udførlig udtalelse - Εμπεριστατωμένη γνώμη - Dictamen circunstanciado - Üksikasjalik arvamus - Yksityiskohtainen lausunto - Detaljno mišljenje - Részletes vélemény - Parere circostanziato - Išsamiai išdėstyta nuomonė - Sīki izstrādāts atzinums - Opinioni dettaljata - Uitvoerig gemotiveerde mening - Opinia szczegółowa - Parecer circunstanciado - Avis detaliat - Podrobné stanovisko - Podrobno mnenje - Detaljerat yttrande

Extends the time limit of the status quo until 04-06-2024. - Prolonge le délai de statu quo jusqu'au 04-06-2024. - Die Laufzeit des Status quo wird verlängert bis 04-06-2024. - Удължаване на крайния срок на статуквото до 04-06-2024. - Prodłużuje lhůtu současného stavu do 04-06-2024. - Fristen for status quo forlænges til 04-06-2024. - Παρατείνει την προθεσμία του status quo 04-06-2024. - Amplía el plazo de statu quo hasta 04-06-2024. - Praeguse olukorra tähtaega pikendatakse kuni 04-06-2024. - Jatkaa status quon määraaika 04-06-2024 asti. - Produžuje se vremensko ograničenje statusa quo do 04-06-2024. - Meghosszabbítja a korábbi állapot határidejét 04-06-2024-ig. - Proroga il termine dello status quo fino al 04-06-2024. - Status quo terminas pratęsiamas iki 04-06-2024. - Pagarina "status quo" laika periodu līdz 04-06-2024. - Jestendi t-terminu tal-istatus quo sa 04-06-2024. - De status-quo periode wordt verlengd tot 04-06-2024. - Przedłużenie status quo do 04-06-2024. - Prolonga o prazo do statu quo até 04-06-2024. - Prelungește termenul status quo-ului până la 04-06-2024. - Predlžuje sa lehota súčasného stavu do 04-06-2024. - Podaljša rok nespremenjenega stanja do 04-06-2024. - Förlänger tiden för status quo fram till 04-06-2024.

The Commission received this detailed opinion on the 23-01-2024. - La Commission a reçu cet avis circonstancié le 23-01-2024. - Die Kommission hat diese ausführliche Stellungnahme am 23-01-2024 empfangen. - Комисията получи настоящото подробно становище относно 23-01-2024. - Komise obdržela toto podrobné stanovisko dne 23-01-2024. - Kommissionen modtog denne udførlige udtalelse den 23-01-2024. - Η Επιτροπή έλαβε αυτή την εμπεριστατωμένη γνώμη στις 23-01-2024. - La Comisión recibió el dictamen circunstanciado el 23-01-2024. - Komisjon sai üksikasjaliku arvamuse 23-01-2024. - Komissio sai tämän yksityiskohtaisen lausunnon 23-01-2024. - Komisija je zaprimila ovo detaljno mišljenje dana 23-01-2024. - A Bizottság 23-01-2024-án/én kapta meg ezt a részletes véleményt. - La Commissione ha ricevuto il parere circostanziato il 23-01-2024. - Komisija gavo šią išsamiai išdėstytą nuomonę 23-01-2024. - Komisija saņēma šo sīki izstrādāto atzinumu 23-01-2024. - Il-Kummissjoni rċeviet din l-opinioni dettaljata dwar il-23-01-2024. - De Commissie heeft deze uitvoerig gemotiveerde mening op 23-01-2024 ontvangen. - Komisja otrzymała tę opinię szczegółową w dniu 23-01-2024. - A Comissão recebeu o presente parecer circunstanciado em 23-01-2024. - Comisia a primit avizul detaliat privind 23-01-2024. - Komisia dostala toto podrobné stanovisko dňa 23-01-2024. - Komisija je to podrobno mnenje prejela dne 23-01-2024. - Kommissionen mottog detta detaljerade yttrande om 23-01-2024. - Fuair an Coimisiún an tuairim mhionsonraithe sin maidir le 23-01-2024.

MSG: 20240198.LT

1. MSG 115 IND 2023 0675 IT LT 04-06-2024 23-01-2024 LT DO 6.2(2) 04-06-2024

2. Lithuania

3A. Lietuvos standartizacijos departamentas, Algirdo 31, Vilnius, el. paštas lstdboard@lstd.lt

EUROPEAN COMMISSION

Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs
Single Market Enforcement
Notification of Regulatory Barriers

3B. Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, Gedimino pr. 38, Vilnius, el. paštas kanc@eimin.lt

4. 2023/0675/IT - C50A - Maisto produktai

5. 6 straipsnio 2 dalies antra įtrauka, Direktyvos (ES) 2015/1535

6. LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel. 8 706 64 845,
el. p. kanc@eimin.lt, <http://eimin.lrv.lt>.

LIETUVOS RESPUBLIKOS IŠSAMIOJI NUOMONĖ DĖL ITALIJOS RESPUBLIKOS PARENGTO TECHNINIO REGLAMENTO (PRANEŠIMO NR. 2023/0675/IT)

Vadovaudamiesi 2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2015/1535, kuria nustatoma informacijos apie techninius reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisyklės teikimo tvarka, 6 straipsnio 2 dalimi, teikiame Lietuvos Respublikos išsamią nuomonę dėl Italijos kompetentingos institucijos parengto techninio reglamento projekto siūlančio įtvirtinti nuostatas, susijusias su draudimu gaminti ir parduoti maistą ir pašarus, sudarytus iš stuburinių gyvūnų ląstelių kultūrų arba audinių, išskirtų arba pagamintų iš jų, taip pat draudimu perdirbtus produktus, kurių sudėtyje yra augalinių baltymų, priskirti mėsos gaminiams (en. Provisions on the prohibition of the production and marketing of food and feed consisting of, isolated from or produced from cell cultures or tissues derived from vertebrate animals and on the prohibition of the designation as meat), kurio nuostatos, susijusios su draudimu gaminti ir parduoti maisto produktus ir pašarus, sudarytus, išskirtus, arba pagamintus iš ląstelių kultūrų ar iš stuburinių gyvūnų gautų audinių, taip pat draudimu perdirbtus produktus, kurių sudėtyje yra augalinių baltymų, priskirti mėsai (techninio reglamento informacinėje sistemoje (toliau – TRIS) notifikavimo Nr. 2023/0469/IT (toliau – Techninio reglamento projektas).

Lietuvos Respublikos nuomone:

Pateikiamoje išsamioje nuomonėje išdėstome aukščiau nurodytą nuomonę pagrindžiančius argumentus bei motyvus ir, vadovaudamiesi jais, reiškiamo prašymą Italijai panaikinti neproporcingus bei nepagrįstus draudimus ribojančius laisvą prekių judėjimą Europos Sąjungos vidaus rinkoje.

1. TECHNINIS REGLAMENTAS PAŽEIDŽIA SESV 34 STRAIPSNĮ.

Lietuvos Respublikos nuomone, Techninio reglamento projektas pažeidžia Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 34 straipsnį ribodamas laisvą prekių judėjimą tarp Europos Sąjungos (toliau – ES) valstybių narių ir šiuo projektu sukuriama laisvo prekių judėjimo tarp ES valstybių narių kliūtys nėra pateisinamos pagal SESV 36 straipsnį.

SESV 34 straipsnis įtvirtina taisyklę, pagal kurią tarp ES valstybių narių yra uždraudžiami kiekybiniai importo apribojimai ir visos lygiaverčio poveikio priemonės.

1.1. Techninio reglamento projekto 2 straipsnyje nustatomas „draudimas gaminti ir parduoti maistą ir pašarus, sudarytus, išskirtus arba pagamintus iš ląstelių kultūrų ar audinių, gautų iš stuburinių gyvūnų“. Italija nurodo, kad „remiantis 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 178/2002 7 straipsnyje nustatytu atsargumo principu, maisto tvarkymo subjektams ir pašarų verslo subjektams draudžiama naudoti maistui, gėrimams ir pašarams ruošti, parduoti, laikyti pardavimui, importuoti, gaminti eksportui, administruoti ar platinti maistui arba tuo tikslu reklamuoti maistą ar pašarus, sudarytus iš ląstelių kultūrų ar iš stuburinių gyvūnų gautų audinių“ (toliau – kultivuota mėsa). Už šio draudimo nesilaikymą Techninio reglamento projekto 5 straipsnyje numatytos baudos

Italija nurodo, kad atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu nėra specialių Europos lygmens teisės aktų, buvo nuspręsta imtis atsargumo priemonių nacionaliniu lygmeniu, siekiant apsaugoti su sveikata ir kultūros paveldu susijusius interesus. Kartu su Techninio reglamento projektu pateiktame poveikio vertinime (Technical report and impact analysis), nurodoma, kad „atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu nėra specialių teisės aktų Europos lygmeniu, Italija nusprendė imtis atsargumo priemonių nacionaliniu lygmeniu siekiant apsaugoti su sveikata ir kultūros paveldu susijusius interesus bei Techninio reglamento projektu siekiama apsaugoti žmonių sveikatą, nustatant draudimą dėl sintetinių maisto produktų gamybos ir rinkodaros įgyvendinant ir laikantis atsargumo principo, nustatyto 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento reglamento (EB) Nr. 178/2002 7 straipsnyje“.

EUROPEAN COMMISSION

Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs
Single Market Enforcement
Notification of Regulatory Barriers

Atkreiptinas dėmesys, kad minėto Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento (EB) Nr. 178/2002 nustatančio maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiantis Europos maisto saugos tarnybą ir nustatantis su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 178/2002) 7 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „ypatingomis aplinkybėmis, kai, įvertinus turimą informaciją, yra nustatoma kenksmingo poveikio sveikatai galimybė, tačiau mokslas abejoja, laukiant tolesnės išsamesniam rizikos įvertinimui reikalingos mokslinės informacijos, gali būti priimtos laikinosios rizikos valdymo priemonės, užtikrinančios Bendrijos pasirinktą aukštą sveikatos apsaugos lygį.“ Reglamento (EB) Nr. 178/2002 7 straipsnio 2 dalyje nurodoma, kad „Priemonės, priimtos remiantis šio straipsnio 1 dalimi, turi būti proporcingos ir neapribojančios prekybos labiau negu reikia, kad būtų pasiektas Bendrijos pasirinktas aukštas sveikatos apsaugos lygis, atsižvelgiant į techninį bei ekonominį įvykdumą ir kitus faktorius, kurie šioje srityje yra laikomi teisėtais. Per pagrįstą laiką, atsižvelgiant į nustatytą gyvybės arba sveikatos rizikos pobūdį ir mokslinės informacijos, būtinos išsklaidyti mokslo abejones ir atlikti išsamesnį rizikos vertinimą, rūšį, šios priemonės yra nagrinėjamos iš naujo.“

Italijos Techninio reglamento projekto poveikio vertinime nėra pateikti duomenys apie pasirinkto draudimo proporcingumą, ir kad nėra mažiau prekybą ribojančių negu reikia priemonių tiems patiems tikslams pasiekti. Techninio reglamento projekte nenurodyta, kad tai laikinosios rizikos valdymo priemonė, nėra nurodytas draudimo laikotarpis bei kada Techninio reglamento projekto 2 straipsnyje nustatytos priemonės (draudimas) bus nagrinėjamos iš naujo ir panaikintos. Taip pat nėra nurodytas koks konkrečiai Bendrijos sveikatos apsaugos lygis bus užtikrinamas šiuo draudimu, kuris galios tik Italijos teritorijoje.

Atkreiptinas dėmesys, kad kultivuota mėsa, kaip produktas, kuris anksčiau nebuvo naudotas žmonių maistui laikytinas nauju maistu ir jam taikomas Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentas (ES) 2015/2283 dėl naujų maisto produktų <...> (toliau - Naujo maisto reglamentas). Jo tikslas ir taikymas - nustatyti naujų maisto produktų pateikimo Sąjungos rinkai taisykles ir užtikrinti veiksmingą vidaus rinkos veikimą ir aukšto lygio žmonių sveikatos bei vartotojų interesų apsaugą.

Lietuvos nuomone kultivuota mėsa atitinka Naujo maisto reglamento 3 straipsnio 2 dalies a punkte nustatytą naujo maisto produkto apibrėžtį, todėl jam turėtų būti taikomos bendrosios naujų maisto produktų įtraukimo į Sąjungos sąrašą sąlygos – t. y. leidžiama naudoti naują produktą jeigu:

- a) remiantis turimais moksliniais įrodymais, maisto produktas nekelia pavojaus žmonių sveikatos saugai;
- b) maisto produkto numatomas naudojimas neklaidina vartotojo, ypač jei maisto produktu numatoma pakeisti kitą maisto produktą ir yra reikšmingai pakeista maistinė vertė;
- c) jei maisto produkto paskirtis – pakeisti kitą maisto produktą, jis nesiskiria nuo to maisto produkto taip, kad jo įprastas vartojimas maistingumo atžvilgiu būtų nenaudingas vartotojui.

Naujo maisto reglamente nustatyta, kad ES rinkai galima pateikti arba naudoti maisto produktuose tik leidžiamus naudoti ir į ES sąrašą įtrauktus naujus maisto produktus pagal tame sąraše nustatytas naudojimo sąlygas ir ženklinimo reikalavimus.

Naujo maisto reglamentu įtvirtinta, kad Europos Komisija įgyvendinimo aktu sudaro ir atnaujina pirminį ES naujų maisto produktų sąrašą, o naujo maisto produkto pateikimo rinkai procedūra reguliuojama ne nacionaliniais teisės aktais, bet Naujo maisto reglamente nustatyta tvarka gaunant leidimus naujo maisto gamintojui, kuris siekia gauti leidimą tiekti naują maistą į rinką pateikęs Europos Komisijai paraišką. Prieš suteikiant leidimą turi būti atliktas tokių maisto produktų mokslinis vertinimas, siekiant užtikrinti jų saugą. Leidime nurodomos maisto produkto vartojimo sąlygos, jo kaip maisto produkto / sudedamosios dalies pavadinimas ir ženklinimo reikalavimai.

Europos maisto saugos tarnyba (EFSA) atlieka mokslinį paraiškų dėl naujų maisto produktų rizikos vertinimą, o Komisija administruoja kiekvieno pareiškėjo bylas ir teikia pasiūlymus dėl naujų maisto produktų leidimų suteikimo, nustačius, kad jie yra saugūs.

Lietuvos Respublikos nuomone Naujo maisto reglamente nustatytos suderintos naujų maisto produktų leidimų suteikimo priemonės reiškia, kad jeigu maisto produktą leista pateikti ES rinkai, juo gali būti prekiaujama bet kurioje ES valstybėje narėje, tame tarpe Italijoje, todėl Techninio reglamento projekto 2 ir 6 straipsnio nuostatos laikytinos nesuderinamomis su minėtu ES reguliavimu.

Pažymėtina, kad Techninio reglamento projekto 2 straipsnio nuostatas numatyta taikyti tiek trečiųjų šalių, tiek ES valstybių narių ūkio subjektams, siekiantiems Italijoje parduoti, laikyti pardavimui, importuoti, gaminti eksportui, administruoti ar platinti maistui arba tuo tikslu reklamuoti maistą ar pašarus, sudarytus iš ląstelių kultūrų ar iš stuburinių gyvūnų gautų audinių. Toks Techninio reglamento nustatytas teisinis reguliavimas turės tiesioginės neigiamos įtakos naujo sektoriaus vystymuisi ir kultivuotos mėsos produkcijos judėjimui vidaus rinkoje. Taip pat Techninio reglamento

EUROPEAN COMMISSION

Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs
Single Market Enforcement
Notification of Regulatory Barriers

projektas nenumato abipusio pripažinimo principo taikymo kultivuotos mėsos produktams, kurie yra (bus) teisėtai parduodami kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse ar Turkijoje arba kurių kilmės šalis yra Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybė, pasirašiusi Europos ekonominės erdvės susitarimą.

Lietuvos nuomone, tokia situacija vertintina kaip ribojanti laisvą prekių judėjimą tarp ES valstybių narių ir atitinkamai pažeidžianti SESV 34 str. nuostatas.

1.2. Be jau minėtos tiesioginės kliūtis laisvam prekių tarp valstybių narių judėjimui sudarančios Techninio reglamento projekto 2 straipsnio nuostatos, techninis reglamentas papildomai įtvirtina prekių tarp valstybių narių judėjimą ribojančias netiesiogines priemones. Techninio reglamento projekto 3 straipsnyje nustatomas draudimas ženklinti perdirbtus produktus, kurių sudėtyje yra augalinių baltymų, kaip mėsa - t. y. gaminant ir parduodant Italijos nacionalinėje teritorijoje perdirbtus produktus, kurių sudėtyje yra tik augalinių baltymų, draudžiama naudoti: pavadinimus, susijusius su mėsa, mėsos gamyba, nuorodas į gyvūnų rūšis ar gyvūnų rūšių grupes arba į gyvūnų morfologiją ar gyvūnų anatomiją, konkrečius mėsinių, sūdytos mėsos ar žuvininkystės terminus ir pan. Už šio draudimo nesilaikymą Techninio reglamento projekto 5 straipsnyje numatytos baudos.

Lietuvos nuomone, produktus, kurių sudėtyje yra augalinių baltymų, ir jų ženklinimą reguliuoja 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1169/2011 (toliau – Reglamentas Nr. 1169/2011) dėl informacijos apie maistą teikimo vartotojams.

Reglamento Nr. 1169/2011 38 straipsnyje nustatyta: „1. Šiuo reglamentu konkrečiai suderintų klausimų srityje valstybės narės negali priimti nacionalinių priemonių ar toliau jas taikyti, nebent tai būtų leidžiama pagal Sąjungos teisę. Tos nacionalinės priemonės neturi sudaryti kliūčių laisvam prekių judėjimui, įskaitant kitų valstybių narių maisto produktų diskriminaciją. 2. Nedarant poveikio 39 straipsniui, valstybės narės gali patvirtinti nacionalines priemones šiuo reglamentu konkrečiai nesuderintų klausimų srityje, jeigu jomis nedraudžiamas laisvas šio reglamento reikalavimus atitinkančių prekių judėjimas, jam nesudaromos kliūtys arba jis nėra ribojamas.“ Minėto Reglamento Nr. 1169/2011 1 straipsnio 1 dalyje nurodyta: „1. Šiuo reglamentu nustatomas aukšto lygio vartotojų apsaugos, susijusios su informacija apie maistą, užtikrinimo pagrindas, atsižvelgiant į skirtingą vartotojų suvokimą bei jų informacijos poreikį, tuo pačiu metu užtikrinant sklandų vidaus rinkos veikimą.“ Reglamento Nr. 1169/2011 VI priede pateikiamos specialiosios nuostatos dėl maisto produkto pavadinimo ir kartu teikiamų duomenų etiketėje, jei maisto produktų, kurių vienas iš komponentų arba viena iš sudedamųjų dalių, kuri yra paprastai naudojama arba natūraliai esanti, kaip tikisi vartotojai, yra pakeista kitokiu komponentu ar kitokia sudedamąja dalimi,

Šiuo aspektu primintina, kad pagal suformuotą Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisprudenciją bet kuri ES valstybės narės priemonė, galinti tiesiogiai ar netiesiogiai, iš tikrųjų ar potencialiai trukdyti ES vidaus prekybai, turi būti laikoma kiekybiniais apribojimams lygiaverčio poveikio priemone, kaip ji suprantama pagal SESV 34 straipsnį (1974 m. liepos 11 d. Sprendimo Dassonville, 8/74, EU:C:1974:82 5 punktas; 2015 m. gruodžio 23 d. Sprendimo Scotch Whisky Association ir kt., C-333/14, EU:C:2015:845, 31 punktas).

Lietuvos nuomone Techninio reglamento projekto 3 straipsnio specialų draudimą ženklinimui taikomi produktams, kurių sudėtyje yra augalinių baltymų, bei nustatomos baudos už šio reikalavimo nesilaikymą Italijos teritorijoje turės įtakos tiek trečiųjų šalių, tiek kitų ES valstybių narių ūkio subjektams, siekiantiems Italijoje parduoti, importuoti ar platinti maistui arba tuo tikslu reklamuoti. Techninio reglamento projektas nenumato abipusio pripažinimo principo taikymo produktams, kurių sudėtyje yra augalinių baltymų, kurie yra (bus) teisėtai parduodami kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse ar Turkijoje arba kurių kilmės šalis yra Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybė, pasirašiusi Europos ekonominės erdvės susitarimą. Atitinkamai toks Techninio reglamento projekto 3 ir 5 straipsniu siūlomas reguliavimas vertintinas kaip ribojantis laisvą prekių judėjimą tarp ES valstybių narių ir atitinkamai pažeidžiantis SESV 34 str. nuostatas.

2. TECHNINIŲ REGLAMENTŲ SUKURIAMOS LAISVO PREKIŲ JUDĖJIMO TARP VALSTYBIŲ NARIŲ KLIŪTYS NĖRA PATEISINAMOS PAGAL SESV 36 STRAIPSNĮ.

SESV 36 straipsniu leidžiama taikyti prekių importo, eksporto ar tranzito draudimų arba apribojimų, jei jie yra pateisinami visuomenės dorovės, viešosios tvarkos arba visuomenės saugumo, žmonių, gyvūnų ar augalų sveikatos bei gyvybės apsaugos, nacionalinių meno, istorijos ar archeologijos vertybių apsaugos bei pramoninės ir komercinės nuosavybės apsaugos sumetimais. Tačiau tokie draudimai arba apribojimai neturi tapti savavališka diskriminacijos priemone ar užslėptu valstybių narių tarpusavio prekybos apribojimu.

2.1. Šiuo aspektu pažymėtina, kad valstybė narė, nustatanti draudimą jos teritorijoje prekiauti konkrečiu produktu arba

EUROPEAN COMMISSION

Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs
Single Market Enforcement
Notification of Regulatory Barriers

medžiaga, privalo įrodyti, kad ši priemonė būtina, taip pat, prireikus, kad prekyba šiais produktais kelia didelį pavojų, pavyzdžiui, visuomenės sveikatai ir kad šios taisyklės atitinka proporcingumo principą (2010 m. gruodžio 9 d. Sprendimo Humanplasma, C421/09, EU:C:2010:760, 45 punktas). Ji taip pat turi pateikti visus tinkamus įrodymus, kaip antai techninius, mokslinius, statistinius ar mitybos duomenis (2004 m. vasario 5 d. Sprendimas Komisija prieš Italiją, C-270/02, EU:C:2004:78). Be to, valstybei narei tenka pareiga įrodyti, kad užsibrėžto tikslo negalima pasiekti kitomis priemonėmis, darančiomis mažiau ribojantį poveikį ES vidaus prekybai (1976 m. gegužės 20 d. Sprendimas De Peijper, C-104/75, EU:C:1976: 67). Pažymime, kad Italijos pateiktas poveikio vertinimas, nelaikytinas atitinkančiu minėtus kriterijus.

Lietuvos nuomone, Techninio reglamento projektu sukuriamos laisvo prekių judėjimo kliūtys nėra pateisinamos nė vieno SESV 36 straipsnyje nurodyto viešojo intereso apsaugos sumetimais, taip pat kartu su Techninio reglamento projektu nepateikta jokių techninių, mokslinių, statistinių ar kitų duomenų, pagrindžiančių teigiamą draudimo poveikį Italijos vartotojų apsaugai, taip pat nepateikta jokių įrodymų, kad teisės akto rengėjo nurodytas tikslas negali būti pasiektas imantis kitų veiksmingų ir mažiau prekybą vidaus rinkoje ribojančių priemonių.

Taip pat atkreipiame dėmesį, kad Techninio reglamento projekto 2 straipsnyje pateikta nuoroda į Reglamento (EB) Nr. 178/2002 7 straipsnio į dalį, todėl šio straipsnio reguliavimas laikinas laikina rizikos valdymo priemone. Be kita ko kartu su Techninio reglamento projektu nėra pateiktas Reglamento (EB) Nr. 178/2002 7 straipsnio 2 straipsnyje nurodytas pagrindimas dėl proporcingumo ir pagrindimo, kad prekyba nebus ribojama labiau negu reikia, kad būtų pasiektas tikslas bei įvertintos mažiau prekybą ribojančių priemonės.

Šiame kontekste pirmiausia pažymėtina, kad palaikome maisto saugumo užtikrinimo poreikį, tačiau tokia kontrolė negali būti savitiksle ar pertekline ir įgyvendinama iš kitų valstybių narių į Italiją įvežamiems maisto produktams. Atitinkamai Techninio reglamento projekto 2 straipsnyje nustatomas draudimas nėra pateisinama priemonė riboti laisvą prekių judėjimą ES vidaus rinkoje.

2.2. Nėra atliktas Techninio reglamento projekto 3 straipsnyje nustatomo draudimo ženklinti perdirbtus produktus, kurių sudėtyje yra augalinių baltymų, poveikio vertinimas. Techninio reglamento projekto tiksluose (1 straipsnis) yra nurodoma, kad „šis įstatymas nustato nuostatas, skirtas užtikrinti žmonių sveikatos ir interesų apsaugą piliečiams ir išsaugoti žemės ūkio maisto produktų paveldą, kaip produktų, išreiškiančių Italijos socialines ir ekonomines bei kultūrinę raidą, kuri yra strategiškai svarbi nacionaliniams interesams“.

Lietuvos nuomone šis draudimas ženklinimui prieštarauja Reglamento Nr. 1169/2011 38 straipsniui, nes Italijos priimtose nacionalinėse priemonėse dėl produktų, kurių sudėtyje yra augalinių baltymų, sudaro kliūčių laisvam prekių judėjimui, įskaitant kitų valstybių narių produktų, kurių sudėtyje yra augalinių baltymų, diskriminaciją.

Taip pat manome, kad siekis apsaugoti nacionalinį gyvulininkystės paveldą, pripažįstant jo didelę kultūrinę, socialinę, ekonominę ir aplinkosauginę vertę, taip pat tinkamai remti jo propagavimą, nepatenka į SESV 36 straipsnyje nurodytas pateisinamas sritis (pateisinami visuomenės dorovės, viešosios tvarkos arba visuomenės saugumo, žmonių, gyvūnų ar augalų sveikatos bei gyvybės apsaugos, nacionalinių meno, istorijos ar archeologijos vertybių apsaugos bei pramoninės ir komercinės nuosavybės apsaugos sumetimais), todėl nėra pateisinama priemonė riboti laisvą prekių judėjimą ES vidaus rinkoje.

Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, manome, kad Techninio reglamento projekto 2 straipsnio nuostatos, turėtų būti patikslintos ir atsisakyta draudimų, o Techninio reglamento projekto 3 straipsnyje atsisakyta kitų reikalavimų ribojančių laisvą prekių judėjimą nesuderinamų su ES teise.

Europos Komisijos
Direktyvos (ES) 2015/1535 Kontaktinis taškas
el. pašto adresas: grow-dir2015-1535-central@ec.europa.eu